

Martin Novák

Invazi na Ukrajinu by předcházely kyberútoky a sabotáže. Putin zuří kvůli dronům

Вторгненню в Україну передували б кібератаки та диверсії. Путін розлючений на дрони

За словами українського військового аналітика Ю. Лапаєва, нинішній розвиток подій на українсько-російському кордоні принципово не відрізняється від квітневого і не вважає загрозу вторгнення негайною. Він каже, що це «скоріше форма психологічного тиску на Україну, а також на НАТО, європейські країни та США». Ю. Лапаєв пояснив, що певним сигналом про майбутнє вторгнення будуть кібератаки на комп'ютерну мережу в Україні, а також диверсійні дії.

<https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/ruske-invazi-na-ukrajinu-budou-predchazet-kyberutoky-a-sa-bot/r~ffd2f79c569511eca824ac1f6b220ee8/>

Podél ukrajinské hranice je nyní soustředěno přibližně 94 tisíc ruských vojáků, a to i v Bělorusku a na Krymu. Americký ministr zahraničí Antony Blinken Moskvě pohrozil dosud nevidaně tvrdými ekonomickými sankcemi, pokud armádu pošle na Ukrajinu. V úterý se má uskutečnit videohovor prezidenta USA Joea Bidena a ruského lídra Vladimira Putina.

Šéf Kremlu nedávno žádal záruky, že NATO nepřijme Ukrajinu za člena a že na jejím území nerozmístí zbraně, které by Rusko mohlo považovat za své ohrožení. Biden ale před videoschůzkou s Putinem prohlásil, že v případě Ukrajiny "žádné červené čáry neuznává" a že se nechystá ruskému protějšku cokoli slibovat. "Na základě informací našich rozvědných sil se domníváme, že hrozba ruského útoku existuje, může k němu dojít ke konci ledna," prohlásil ukrajinský ministr obrany Oleksij Reznikov.

Ve středu Kyjev obvinil Moskvu, že k hranici přesunuje tanky a dělostřelectvo.

Podobná situace nastala už letos v dubnu, Rusové ale po několika dnech vojáky stáhli od hranic s tvrzením, že šlo jen o cvičení. Také nyní Putinův mluvčí Dmitrij Peskov říká, že Rusko si na svém území může přesouvat armádu, kam chce.

Lapajeva, který spolupracuje s americkým vojenským výzkumným centrem Jamestown a je šéfredaktorem týdeníku Tyzhden.ua. Podle něj se současný vývoj zásadně neliší od dubnového a hrozbu invaze nepovažuje za bezprostřední.

"Spíš je to forma psychického nátlaku na Ukrajinu a také na NATO, evropské země a Spojené státy. Ruští vojáci jsou v Bělorusku i na Krymu, ale ne v pozicích, které by nasvědčovaly útoku. Nemají také připravené a ani nepřipravují polní nemocnice a ošetrovny. Určitým signálem blížící se invaze by podle mého soudu byly kyberútoky na počítačovou síť na Ukrajině a také diverzní akce, sabotáže," vysvětlil Lapajev.

Vysoká cena za útok na Ukrajinu

Rusko na jaře 2014 zabralo Krym a proruští separatisté za ruské podpory obsadili část území na východě Ukrajiny. Vytvořili dvě samozvané a neuznané republiky, které jsou závislé na Rusku. Od podpisu dohody v Minsku na jaře 2015 se přes občasná boje a střelbu frontové linie nikam neposouvají.

Podle Lapajeva je Vladimiru Putinovi jasné, že Ukrajina se Rusku vzdaluje a že ji ztrácí. "V roce 2014 nebylo pro Rusy těžké zabrat Krym a část Donbasu. Ukrajina byla v politickém chaosu, její armáda špatně vedená a chabě vyzbrojená, všude panoval zmatek. V současnosti je situace jiná. Ukrajina je stabilizovaná, armáda se zvětšila a je mnohem lépe a moderněji vyzbrojená a vycvičená.

Cena za útok na Ukrajinu a za jeho zařazení do ruské sféry vlivu by dnes pro Rusko byla mnohem vyšší," soudí Lapajev.

Ukrajinská armáda má dnes k dispozici skoro 250 tisíc vojáků ve zbrani. Ze Spojených států získala například radary na lokalizování zdroje nepřátelské palby nebo protitankové střely Javelin, které ale zatím Ukrajinci na bojišti nepoužili. S Velkou Británií chce vláda v Kyjevě spolupracovat při výstavbě dvou svých námořních základen v Černém a Azovském moři.

Letos Ukrajina koupila od Turecka bezpilotní letouny Bayraktar TB2, které monitorují nepřátelské pozice a ostřelují je. Tyto drony loni nasadil Ázerbájdžán ve válce s Arménií o Náhorní Karabach a zničil mnoho arménských tanků i obrněných transportérů. Ukrajinci je na Donbase zatím nasadili jednou. Poté, co 26. října dělostřelecká palba ze strany separatistů zabila jednoho ukrajinského vojáka a dva těžce zranila, vydal náčelník generálního štábu Valerij Zalužnyj rozkaz ke zničení střelců dronem.

Drony na scéně

V pátek si ruský prezident Putin stěžoval svému tureckému protějšku Recepu Erdoganovi, že rozhodnutí Ankary prodat drony Bayraktar na Ukrajinu je "destruktivní".

Vojenský analytik Jurij Lapajev upozorňuje, že tyto bezpilotní letouny mohou radikálně změnit situaci na bojišti, a vedení ukrajinské armády proto pečlivě studovalo průběh války mezi Ázerbájdžánem a Arménií v Náhorním Karabachu.

"Bayraktary jsou mimořádné tím, že dokážou nonstop operovat ve vzduchu skoro čtyřicet hodin. Separatisté na východě Ukrajiny oficiálně nemají protiletadlové zbraně, a pokud by použili ruské rakety jako například Buk, znamenalo by to přiznání přímé angažovanosti Ruska v konfliktu. Spory panují ohledně toho, zda Ukrajina nasazením dronů porušuje dohody z Minsku, uzavřené v roce 2015. Ty zakazují používání letectva na Donbase, ale neobsahují přímo zmínku o bezpilotních letounech," uvádí Lapajev.

Do krize se v pondělí zapojil také britský premiér Boris Johnson. Vyzval Rusko, aby udělalo krok zpět a nevyhrocovalo napětí podél ukrajinské hranice.